

**Pacientska organizácia NIE RAKOVINE odštartovala intenzívnu osvetovú
kampaň na zvýšenie povedomia o očkovaní ako kľúčovej súčasti prevencie
onkologických ochorení spôsobených HPV vírusmi u mladých
dievčat a chlapcov**

V spolupráci so Slovenským futbalovým zväzom (SFZ) a futbalovými legendami mieri priamo do športového prostredia, kde sa stretáva s mladou generáciou a ich rodičmi. Mladí futbalisti sú často vzorom pre svojich rovesníkov, inšpirujú svojim fair play prístupom nielen na ihrisku, ale aj v živote. Do kampane sa zapojili známe tváre – tréneri a bývalí reprezentanti Jozef Valachovič, Martin Obšitník, manažéri SFZ Martin Hasprún, ako aj špičkoví odborníci v oblasti gynekológie a pediatrie prof. MUDr. Mgr. Miloš Jeseňák a prof. MUDr. Erik Kúdela, PhD., MBA. **“Veľmi si vážime podporu futbalových aj odborných ambasadárov kampane, ktorí svojím príkladom a popularitou oslovujú mladých hráčov a ich rodiny. Naším cieľom je ľudsky a zrozumiteľne vysvetliť, že očkovanie proti HPV nie je len ženská téma, ale dôležitá prevencia pre všetkých, aj chlapcov,”** hovorí prezidentka patientskej organizácie NIE RAKOVINE, Jana Pifflová Španková.

NIE RAKOVINE, o.z.

Tel.kontakt: +421 911 843 336, spankova@nierakovine.sk, office@nierakovine.sk

Cukrová 14, Bratislava 811 01

Bezplatná infolinka : 0800 800 183, www.nierakovine.sk

Férová hra na ihrisku aj mimo neho

Kampaň o.z. NIE RAKOVINE nadväzuje na minuloročné aktivity, predovšetkým predstavenie tzv. „Zelených FAIR PLAY kariet“ s edukatívnym odkazom a výzvou k poznaniu onkologickej prevencii očkovaním práve u mládeže. Komplexné informácie o HPV na webe a sociálnych sieťach NIE RAKOVINE doplní nová sekcia na <https://futbalsfz.sk/> venovaná mladým športovcom a ich rodinám s edukačnými videami, materiálmi a odkazmi pre lepšiu orientáciu v téme onkologickej prevencie očkovaním. Osveta vo forme prednášok a diskusií bude prebiehať aj priamo v kluboch vrátane futbalových akadémií ako FA Petržalka, Slovan Bratislava a ďalších a na pripravovaných futbalových turnajoch (Vnútroblok TOK v Bratislave, Školský pohár 2024/25 v Banskej Bystrici, Regionálny Turnaj U14 v Poprade), kde deti a ich rodičov bude zážitkovo edukovať tím patientskych poradcov o.z. NIE RAKOVINE.

Kľúčový nástroj onkologickej prevencie u mládeže – očkovanie proti HPV

Ľudský papilomavírusom (HPV) je zodpovedný za 99 % prípadov rakoviny krčka maternice a počas života sa s ním stretne až Až 80 % ľudí.

NIE RAKOVINE, o.z.

Tel.kontakt: +421 911 843 336, spankova@nierakovine.sk, office@nierakovine.sk

Cukrová 14, Bratislava 811 01

Bezplatná infolinka : 0800 800 183, www.nierakovine.sk

Zo štatistík Národného onkologického inštitútu (NOI) vyplýva, že tento typ rakoviny je piatym najčastejšie diagnostikovaným nádorovým ochorením u žien na Slovensku: **ročne pribudne približne 500 prípadov a viac ako 200 žien na rakovinu krčka maternice umiera.** Ďalším smutným faktom je, že viac než tretina diagnóz je zachytená v pokročilých štádiách, kedy šance na vyliečenie výrazne klesajú.

Najlepšiu ochranu poskytuje očkovanie pred prvým kontaktom s vírusom, ideálne medzi 12. a 15. rokom života, kedy ešte nedošlo k sexuálnej aktivite. Mladší organizmus navyše tvorí viac protilátok, čím sa zvyšuje účinnosť vakcíny. **Od 1. decembra 2023 je očkovanie proti HPV na Slovensku plne hrazené z verejného zdravotného poistenia pre deti vo veku 12, 13 a 14 rokov.** Celé očkovanie trvá približne 6 mesiacov a podáva sa injekčne do svalu, najčastejšie do ramena.

Vírus nepozná rozdiel medzi pohlaviami

K zodpovednému prístupu vyzýva aj Svetová zdravotnícka organizácia (WHO), ktorá odporúča očkovať obe pohlavia, dievčatá a chlapcov, mužov a ženy, ako nevyhnutný krok k eliminácii onkologických diagnóz spôsobených HPV. Nejde totiž iba o "ženský problém", HPV okrem rakoviny krčka maternice môže spôsobovať vážne ochorenia aj u mužov, vrátane rakoviny penisu, konečníka, ústnej dutiny a hrtana. **"Bez očkovania chlapcov a mužov nie je reálne možné eliminovať vírus HPV v**

populácii," varuje pediater prof. MUDr. Mgr. Miloš Jeseňák. **"Ochorenia spôsobená HPV sú u mužov čoraz častejšie a mnohé z nich majú agresívny priebeh s neskorou diagnostikou. Očkovanie chlapcov preto nie je len „ochranou partneriek“, ale zásadnou súčasťou komplexnej prevencie a verejného zdravia."**

Hoci sa pozornosť v súvislosti s očkovaním sústreďuje na tínedžerov, vakcína proti HPV nie je určená iba pre nich. V skutočnosti z nej môžu profitovať aj staršie ženy a muži, ak existuje riziko novej nákazy. Inými slovami, vek nie je limitujúcim faktorom – rozhoduje riziko infekcie. Účinnosť vakcíny bola navyše

NIE RAKOVINE, o.z.

Tel.kontakt: +421 911 843 336, spankova@nierakovine.sk, office@nierakovine.sk

Cukrová 14, Bratislava 811 01

Bezplatná infolinka : 0800 800 183, www.nierakovine.sk

preukázaná aj u ľudí, ktorí HPV už prekonal: znižuje riziko recidívy ochorenia a chráni proti ďalším typom HPV obsiahnutých vo vakcíne, alebo ich chráni proti opakovanej infekcii.

„Neviem ovplyvniť všetko, čo moje deti v živote stretne, ale viem ich ochrániť pred chorobou, ktorej sa dá predísť. Očkovanie proti HPV je jeden zo spôsobov, ako im zabezpečiť budúcnosť bez zbytočných rizík,“ hovorí moderátorka Lenka Šóošová a ambasádorka ženského zdravia, ktorá vakcínu proti HPV venovala sebe aj svojim synom.

Očkovanie detí sa dá absolvovať u pediatra, dospelých zaočkuje gynekológ či všeobecný lekár. U detí vo veku od 9 do 14 rokov (vrátane) sa podávajú dve dávky, u detí nad touto vekovou hranicou a dospelých je očkovacia schéma 3-dávková.

Gynekologické prehliadky a účasť žien na skríningu

Aj keď prevencia významne znižuje riziko, pravidelné gynekologické prehliadky zostávajú nevyhnutné aj pre zaočkované ženy. Skríningové vyšetrenie krčka maternice je určené ženám vo veku od 23 do 64 rokov. Jeho princíp podrobne vysvetľuje www.onkokontrola.sk – portál s aktuálnymi informáciami o všetkých bezplatných skríningových onkologických vyšetreniach. Vznikol z iniciatívy Ministerstva zdravotníctva SR, zdravotných poisťovní a patientskych organizácií, aby bol skríning (štátom riadený a vyhodnocovaný záchyt možných predrakovinových zmien u bezpríznakových osôb) verejnosti dostupný, zrozumiteľný a predovšetkým využívaný.

Žiaľ, stále prichádza veľa pacientiek s pokročilou rakovinou krčka maternice. **„Teoreticky máme v rukách všetky potrebné nástroje, no stále sa nám dostatočne nedarí znížiť počet rakovinových ochorení krčka maternice,“** konštatuje gynekológ a jeden z odborných poradcov [v online poradni NIE RAKOVINE](http://vonlineporadni.nierakovine.sk) prof. MUDr. Erik Kúdela PhD, zástupca prednostu na Gynekologicko-pôrodníckej klinike JLF UK a UNM v Martine, kde vedie ambulanciu cervikálnych prekanceróz s využitím expertnej kolposkopie. **“Dôvodom je stále nízka zaočkovanosť a diagnostika v pokročilých štádiách. Je v záujme každej ženy absolvovať gynekologické vyšetrenia, ktoré zamedzujú vzniku komplikácií aj vrátane vzniku rakoviny krčka maternice.”**

Významnú úlohu vo včasnóm zachytení ochorenia zohráva moderná HPV diagnostika. Inovatívny HPV genotypizačný test na báze DNA dokáže vylúčiť možné ochorenie na tri až päť rokov, alebo naopak odhaliť príčinu ochorenia ešte skôr, než sa rozvinie. Túto diagnostiku odporúčanú WHO, sa aj vďaka dlhodobej medzirezortnej komunikácii našej patientskej organizácie podarilo presadiť aj na Slovensku pre ženy, ktoré v čase vyšetrenia dosiahnu 35, 45 a 55 rokov v rámci skriningových vyšetrení (platné od 1.7. 2025).

**POMOC JE LEN PÁR
KLIKOV OD VÁS**

V online poradni
**VŠEOBECNEJ
GYNEKOLÓGIE**

odpovedá
Prof. Erik Kúdela, M.D., PhD., MBA
gynekológ

Zdravie našich detí závisí od správnych rozhodnutí

Práve v tomto čase, zohráva patientska organizácia NIE RAKOVINE významnú kľúčovú úlohu v edukácii verejnosti nielen u mládeže, ale apelujeme najmä na rodičov aby nepremeškali čas na očkovanie plne hrazené poisťovňou. „Pravidelne sa stretávame s mýtmi a nedostatočnou informovanosťou o bezplatnej dostupnosti očkovania v tom správnom veku. Pripomínam, že ten vek sa začína deň po 12. narodeninách a končí vo veku 14 rokov + 364 dní. Často je potom

rodičom ľúto, že pre neinformovanosť premeškali čas na získanie bezplatného očkovania u detí, ešte pred vstupom do pohlavného života, pred ktorým už začne vakcína chrániť zdravie mladého človeka,” vysvetľuje Jana Pifflová Španková. “V prípade otázok majú rodičia k dispozícii našu [online poradňu](https://www.nierakovine.sk) na www.nierakovine.sk, kde tím skúsených lekárov a odborníkov pomáha zorientovať sa v téme očkovania proti HPV na základe vedeckých poznatkov. Pýtajte sa, diskutujte, overujte si informácie – a hlavne nepremeškajte ten správny čas, kedy môžete svoje dieťa ochrániť pred onkologickými chorobami - spôsobenými HPV vírusmi!”

NIE RAKOVINE, o.z.

Tel.kontakt: +421 911 843 336, spankova@nierakovine.sk, office@nierakovine.sk

Cukrová 14, Bratislava 811 01

Bezplatná infolinka : 0800 800 183, www.nierakovine.sk

Partneri projektu

WWW.ONKOKONTROLA.SK

NIE RAKOVINE, o.z.

Tel.kontakt: +421 911 843 336, spankova@nierakovine.sk, office@nierakovine.sk

Cukrová 14, Bratislava 811 01

Bezplatná infolinka : 0800 800 183, www.nierakovine.sk